

WYROBY LAKIEROWE	NORMA BRANŻOWA	BN-75 6113-19
	Farby ftalowe modyfikowane do gruntowania przeciwrdzewne chromianowe	Zamiast BN-70/6113-19
		Grupa katalogowa X 24

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są farby ftalowe modyfikowane do gruntowania przeciwrdzewne chromianowe, zawiesina pigmentów w spoiwie opartym na żywicach syntetycznych i olejach schnących z dodatkiem rozpuszczalników, sykatyw oraz środków przeciwkożuszeniu i osadzaniu.

1.2. Zakres stosowania przedmiotu normy. Farby przeznaczone są do gruntowania nadwodnych zewnętrznych i wewnętrznych części statków wykonanych ze stali, stopów aluminiowych lub stali ocynkowanej.

2. OZNACZENIE

Przykład oznaczenia farby ftalowej modyfikowanej do gruntowania przeciwrdzewnej chromianowej¹⁾, zielonej jasnej:

FARBA FTALOWA MODYFIKOWANA
DO GRUNTOWANIA PRZECIWRDZEWNA
CHROMIANOWA ZIELONA JASNA
BN-75/6113-19 SWA 3221-006-390

¹⁾ Dopuszcza się stosowanie nazwy handlowej FTALOKOR.

Zgłoszona przez Zjednoczenie Przemysłu Farb i Lakierów
Ustanowiona przez Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Farb i Lakierów
dnia 18 czerwca 1975 r.
jako norma obowiązująca w zakresie produkcji i obrotu od dnia 1 kwietnia 1976 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 23/1975 poz. 82)

3. WYMAGANIA I BADANIA

3.1. Zestawienie wymagań i metody badań

Wymagania	Metody badań wg	
a) Wstępne próby techniczne ¹⁾	zgodnie z PN-72/C-81503	
b) Temperatura zapłonu, °C, co najmniej	26	PN/C-04007
c) Lepkość mierzona kubkiem For- da, s	60 ÷ 80	PN-64/C-81508
d) Roztarcie pigmentów, μm, najwyżej	70	BN-72/6110-09
e) Gęstość, g/cm ³	1,17 ÷ 1,3	BN-64/6110-11
f) Rozlewność, stopień, co najmniej	6	PN-67/C-81507
g) Krycie jakościowe, stopień	I	PN-70/C-81536
h) Zawartość substancji lotnych, %	32 ÷ 38	PN-66/C-81512
i) Czas schnięcia powłoki w tempe- raturze 20 ± 2°C przy wilgotności względnej powietrza 65 ± 5%, h, najwyżej — stopień 1 — stopień 4 — stopień 6	8 16 48	p. 3.6
j) Wygląd powłoki	powłoka bez pomarszczeń i zacie- ków	p. 3.7
k) Przyczepność powłoki, stopień	1	PN-73/C-81531
l) Elastyczność powłoki wg aparatu typ A	3	PN-69/C-81528
m) Odporność powłoki na uderzenie, cm spadku ciężarka	50	PN-54/C-81526
n) Odporność powłoki na działanie zmiennych temperatur, wytrzy- muje cykli, co najmniej	8	BN-66/6110-15
o) Odporność powłoki na działanie mgły solnej	zgodnie z p. 3.8	
p) Odporność powłoki na działanie wody morskiej	zgodnie z p. 3.9	
1) Pozostałości na sicie nie oznacza się.		

3.2. Trwałość. Farby ftalowe modyfikowane do gruntowania przeciwrzutowne chromianowe powinny odpowiadać wymaganiom normy w ciągu 9 miesięcy¹⁾, licząc od daty produkcji. Dopuszczalne w tym czasie zgęstnienie wyrobu winno ustąpić po dodaniu 5% benzyny do lakierów C wg PN-66/C-96023.

3.3. Program badań

3.3.1. Badania pełne polegają na sprawdzeniu zgodności ze wszystkimi wymaganiami podanymi w 3.1. Badania należy wykonywać co najmniej raz na 6 miesięcy. Badania pełne należy wykonywać również przy każdej zmianie stosowanych surowców i metod technologicznych, mogących mieć wpływ na wyniki badań oraz w przypadku badań rozjemczych. Jeżeli badana partia nie odpowiada wymaganiom normy, badania należy przeprowadzić na trzech następnych kolejnych partiach.

3.3.2. Badania niepełne polegają na sprawdzeniu zgodności z wymaganiami wymienionymi w 3.1, z pominięciem badań:

- temperatury zapłonu,
- zawartości substancji lotnych,
- odporności powłok na uderzenie,
- przyczepności,
- elastyczności,
- odporności powłoki na działanie zmiennych temperatur,
- odporności powłoki na działanie mgły solnej,
- odporności powłoki na działanie wody morskiej.

Badania niepełne należy wykonywać dla każdej partii wyprodukowanego wyrobu.

3.4. Pobieranie próbek i przygotowanie średniej próbki laboratoryjnej należy wykonać wg PN-74/C-81500 po przeprowadzeniu prób wg PN-72/C-81503, przy czym za partię do badań należy uważać wyrób oznaczony tym samym numerem partii produkcyjnej i datą produkcji w ilości nie większej niż pojemność egalizatora.

3.5. Przygotowanie powłok do badań

3.5.1. Wykonanie powłok. Płytki stalowe wg PN-74/C-81513 pomalować jednorazowo badaną farbą za pomocą pędzla w sposób podany w PN-70/C-81514, po czym suszyć w temperaturze $20 \pm 2^{\circ}\text{C}$ i wilgotności względnej powietrza $65 \pm 5\%$ w ciągu 16 godz.

Powłoki powinny mieć grubość $20 \div 30 \mu\text{m}$. Do badania odporności powłok na działanie mgły solnej i wody morskiej płytki stalowe pomalować dwukrotnie i obustronnie, a brzegi płytek zabezpieczyć przez zanurzenie w parafinie o temperaturze 80°C na głębokość około 5 mm. Zarówno pierwszą jak i drugą powłokę należy suszyć w temperaturze $20 \pm 2^{\circ}\text{C}$ i wilgotności względnej powietrza $65 \pm 5\%$ w ciągu 16 godz. Powłoki powinny mieć grubość $40 \div 60 \mu\text{m}$.

W przypadku przeznaczenia badanej farby na podłożu z blachy aluminiowej lub ocynkowanej do badań elastyczności i odporności na uderzenia zamiast płytek stalowych można stosować płytki z blachy aluminiowej wg

¹⁾ Wyrób można stosować po 9 miesiącach w przypadku spełnienia wymagań wymienionych w 3.1.

PN-74/C-81513 lub płytki z blachy ocynkowanej wg PN-71/H-92125 o grubości 0,40 lub 0,45 mm przygotowane wg PN-74/C-81513.

3.5.2. Aklimatyzacja powłok. Powłoki do badań aklimatyzować zgodnie z PN-66/C-81510 w ciągu 72 godz w temperaturze $20 \pm 2^{\circ}\text{C}$ lub w ciągu 24 godz w temperaturze $40 \pm 5^{\circ}\text{C}$.

3.5.3. Pomiar grubości powłok należy wykonać wg PN-74/C-81515 przyrządem elektromagnetycznym lub innym zapewniającym dokładność pomiaru do 2 μm .

3.6. Badanie czasu schnięcia należy przeprowadzić wg PN-69/C-81519 na płytkach stalowych.

3.7. Określanie wyglądu powłoki należy wykonać nieuzbrojonym okiem w rozproszonym świetle dziennym na co najmniej 3 powłokach przygotowanych na płytkach stalowych.

3.8. Badanie odporności powłoki na działanie mgły solnej należy wykonać zgodnie z PN-61/C-81523 stosując czas badania 168 godz (7 cykli). Badana powłoka po przemyciu wodą i osuszeniu bibułą nie powinna wykazywać żadnych zmian wyglądu z wyjątkiem nieznacznej utraty połysku, a stopień przyczepności oznaczony wg PN-73/C-81531 powinien wynosić 2. Przyczepność należy oznaczyć po 2 godz. aklimatyzacji powłok w temperaturze pokojowej.

3.9. Badanie odporności powłoki na działanie wody morskiej należy wykonać zgodnie z BN-64/6110-02 stosując czas zanurzenia w wodzie morskiej 96 godz. Wyrób należy uznać za zgodny z wymaganiami normy, jeżeli badane powłoki nie wykazują zmian wyglądu z wyjątkiem nieznacznej utraty połysku, a stopień przyczepności oznaczony wg PN-73/C-81531 wynosi 2.

3.10. Ocena wyników badań. Partia wyrobu jest zgodna z wymaganiami normy, jeżeli własności jej odpowiadają parametrom jakościowym podanym w niniejszej normie. Dopuszcza się zwolnienie wyrobu do obrotu handlowego na podstawie przeprowadzenia badań niepełnych przy jednoczesnym gwarantowaniu przez wytwórcę zgodności z normą wszystkich pozostałych parametrów.

3.11. Zaświadczenie wytwórcy o wynikach badań. Wytwórca jest obowiązany przedstawić odbiorcy orzeczenie kontroli przedstawiające wyniki przeprowadzonych badań i na życzenie odbiorcy zaświadczenie o wynikach ostatnio przeprowadzonych aktualnych badań pełnych.

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Pakowanie. Farby ftalowe modyfikowane do gruntowania przeciwrdzewne chromianowe należy pakować zgodnie z PN-73/C-81400 w hoboki uniwersalne¹⁾ pojemności 25 i 50 dm³, pudełka o przekroju okrągłym z wiecz-

¹⁾ Dopuszcza się stosowanie na podstawie uzgodnienia między dostawcą i odbiorcą pudełek okrągłych z pałakiem lub innymi zabezpieczającymi wyrób w sposób właściwy.

kiem wciskanym pojemności 5 dm³ lub pudełka o przekroju okrągłym z wieczkiem wciskanym pojemności 1 i 0,5 dm³.

4.2. Przechowywanie i transport — zgodnie z PN-73/C-81400.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Gdańska Fabryka Farb i Lakierów.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-70/6113-19

a) wprowadzono aktualne metody badań dotyczące wstępnych prób technicznych, roztańczenia pigmentów, przyczepności,

b) wprowadzono aktualną normę na oznaczenie krycia jakościowego oraz pakowanie, przechowywanie i transport.

3. Normy związane

- PN-73/C-81400 Wyroby lakierowe. Pakowanie, przechowywanie i transport
PN-74/C-81500 Wyroby lakierowe. Pobieranie próbek i przygotowanie średniej próbki laboratoryjnej
PN-72/C-81503 Wyroby lakierowe. Wstępne próby techniczne
PN-66/C-81510 Wyroby lakierowe. Warunki aklimatyzacji powłok do badań
PN-74/C-81513 Wyroby lakierowe. Płytki do badań
PN-70/C-81514 Wyroby lakierowe. Sposoby otrzymywania powłok do badań
PN-74/C-81515 Wyroby lakierowe. Nieniszczące pomiary grubości powłoki
PN-69/C-81519 Wyroby lakierowe. Określanie stopnia wyschnięcia
PN-61/C-81523 Wyroby lakierowe. Badanie odporności powłok lakierowych na działanie mgły solnej
PN-73/C-81531 Wyroby lakierowe. Określanie przyczepności powłok do podłoża oraz przyczepności międzywarstwowej
PN-66/C-96023 Przetwory naftowe. Benzyna do lakierów
PN-71/H-92125 Blacha stalowa ocynkowana
BN-64/6110-02 Wyroby lakierowe. Badanie odporności powłok na działanie wody morskiej.

Pozostałe normy związane podano w tablicy.

4. Autor projektu normy — mgr inż. Maria Januszewska — Gdańska Fabryka Farb i Lakierów.

5. Przydatność do malowania natryskiem bezpowietrznym. Farba nadaje się do malowania sposobem natrysku bezpowietrznego przy zastosowaniu dysz podanych w instrukcji stosowania.

Dopisuje się punkt 3.12 o treści:

3.12. Wymagania higieniczne. Wyrób wymaga oceny higienicznej, w zakresie możliwości stosowania w pomieszczeniach przeznaczonych na stały pobyt ludzi, dokonywanej przez Państwowy Zakład Higieny lub Instytut Medycyny Morskiej i Tropikalnej dla danej receptury i technologii produkcji.

Po uzyskaniu oceny higienicznej producent powinien informować odbiorców wyrobu o zawartości substancji toksycznych w wydawanych świadectwach jakości wyrobów.

(Biuletyn PKNMIJ nr 11-12/85 poz. 103)